

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

«28» лютого 2020 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників до аспірантури для здобуття ступеня доктора
філософії зі спеціальності **031 «Релігієзнавство»**,
освітньо-наукової програми «Релігієзнавство»

Острог – 2020

Програма вступного випробування для вступників до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 031 «Релігієзнавство», освітньо-наукової програми «Релігієзнавство» / Укладачі д.філос. н., проф. Кралюк П.М., к.і.н., доц. Филипчук С.В., к.і.н. Якуніна К.І. – Острог: НаУОА, 2020.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри культурології та філософії (Протокол № 8 від 18 лютого 2020 року)

Завідувач кафедри культурології
та філософії

Микола ЗАЙЦЕВ

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 5 від 28 лютого 2020 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Юлія ХАРЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня доктора філософії зі спеціальності 031 «Релігієзнавство», освітньо-наукової програми «Релігієзнавство» на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого за цією або іншою спеціальністю найбільш здібних до успішного опанування аспірантської програми: «Academic writing», «Філософія науки», «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності», «Управління науковими проектами», «Методологія релігієзнавчих досліджень», «Релігійні студії в сучасному світовому науковому просторі», «Актуальні питання релігійно-церковного життя в Україні поч. XX – XXI ст.» та написання наукового дослідження, що вирішує актуальну проблему релігієзнавчої науки.

Результати вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія»

https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pruymalny_komisi

у

Вступне випробування проводиться в усній формі.

III. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми доктора філософії зі спеціальності 031 «Релігієзнавство» вступники повинні мати повну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі релігієзнавства. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Абітурієнт повинен:

знати:

- категорійний і понятійний апарат класичного і сучасного релігієзнавства;
- основну проблематику релігієзнавства;
- основні тенденції та закономірності розвитку релігієзнавства;
- історію національної і зарубіжної релігієзнавчої думки;
- методологію та методику релігієзнавчих досліджень;
- історичні та географічні детермінанти розвитку релігій.

вміти:

- розкривати генезис і еволюцію релігій в історії суспільства;
- аналізувати первісні форми релігійних вірувань, родоплемінні релігії в сучасному і минулому;
- висвітлити становлення монотеїстичних релігій;
- аналізувати історію виникнення та засади віровчення основних світових релігій;
- застосовувати набуті знання в процесі аналізу наявного стану релігій, проблем та перспектив її розвитку.

IV. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Релігія: поняття та суть.
2. Структура релігії.
3. Структура релігійної свідомості.
4. Релігійні почуття.
5. Релігійна діяльність.
4. Типи релігійних організацій.
5. Функції релігії.
6. Релігія та духовна культура.
7. Релігієзнавство: предмет та структура.
8. Богословські концепції релігії.
9. Філософія релігії.
10. Наукові релігієзнавчі концепції.
11. Історична типологія релігії.
12. Географічні аспекти вивчення релігій.
13. Комунікативні аспекти релігії.
14. Родоплемінні релігійні культури та їх характерні ознаки.
15. Ранні національні (етнічні) релігії: особливості та загальна характеристика.
16. Давньоєгипетська релігійна система.
17. Релігійна традиція зороастризму.
18. Давньоарійська (ведична) релігія.
19. Брахманізм.
20. Індуїзм.
21. Джайнізм: релігійна теорія та етика.
22. Сикхізм.
23. Конфуціанство.
24. Даосизм.
25. Синтоїзм.
26. Давньогрецька релігія.
27. Давньоримська релігія.
28. Етапи історичного розвитку іудейської релігійної традиції.
29. Священні книги іудаїзму.
30. Напрямки та течії в іудаїзмі.
31. Давньослов'янські релігійні вірування.
32. Основи буддійського віровчення.
33. Напрямки буддизму.
34. Початки християнської традиції. Особа Ісуса Христа.
35. Джерела з історії раннього християнства.
36. Особливості віровчення раннього християнства.
37. Біблія: походження, структура, зміст.
38. Історія Вселенських соборів. Формування догматики.
39. Православ'я: особливості віровчення, культу та церковної організації.
40. Католицизм: особливості віровчення, культу та церковної організації.
41. Реформація. Особливості віровчення та культу раннього протестантизму.
42. Баптизм і п'ятидесятництво: особливості віровчення та культу.
43. Адвентизм. Церква АСД.
44. Феномен Свідків Єгови.
45. Екуменічний рух.
46. Релігійні символи та їх значення в християнстві.
47. Символіка Ісуса Христа.

48. Символіка ікони.
49. Символіка християнських таїнств.
50. Католицька філософія.
51. Православна філософія.
52. Протестантська філософія.
53. Релігійна доктрина ісламу.
54. Коран: структура і зміст.
55. Течії в ісламі.
56. Причини поширення неорелігій. їх особливості та загальна характеристика.
57. Неохристиянські течії та рухи.
58. Неорелігійні організації орієнтального типу.
59. Неоязичництво.
60. Синкретичні неорелігії.
61. Сайєнтологічні (наукологічні) релігійні рухи.
62. Езотеричні релігійні рухи.
63. Християнізація України-Русі.
64. Берестейська унія 1596 р. і етапи розвитку греко-католицької церкви в Україні.
65. Православ'я на українських землях: особливості становлення та розвитку.
66. Православні церкви в незалежній Україні.
67. Католицизм на українських землях.
68. Ранній та пізній протестантизм в Україні.
69. Іслам в сучасній Україні.
70. Новітні релігійні течії та рухи в Україні.
71. Географія релігій в Україні.
72. Тенденції й прогнози розвитку релігійної мережі в сучасній Україні.
73. Характер релігійності населення України.
74. Світові релігійні процеси та їх вияв в Україні.
75. Новітні інформаційні технології та їх роль у поширенні релігій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Арестов В. М., Шудрик І. О. Нетрадиційні релігії: суть і спрямування. — К., 1990.
2. Головащенко С. Історія християнства. — К., 1999.
3. Дохристиянські вірування / За ред. А. Колодного, Б. Лобовика, Л. Філіпович, П. Яроцького. — К., 1996.
4. Зелинский Ф.Ф. История античных религий. Том 1-3. — СПб.: Издательский проект «Квадривиум»; Алетея, 2014. — 864 с.
5. Индуизм. Джайнизм. Сикхизм / Под общ.ред. М. Ф. Альбедиль и А. М. Дубянского. — М.: Республика, 1996. — 576 с
6. Історія релігії в Україні: Навчальний посібник / За ред. А. М. Колодного, П.Л. Яроцького. — К., 1999.
7. Каниткар В.П., Оуэн К.У. Индуизм. — М., 1999.
8. Классики мирового религиоведения. Англология. — М.: Канон+, 1996. — 496 с.
9. Корнев В.И. Буддизм – религия востока. — М., 1990.
10. Лубський В.І., Лубська М.В. Історія релігій. — К., 2007.
11. Любашенко В.І. Історія протестантизму в Україні. — К., 1996.
12. Максуд Р. Ислам. — М., 1999.
13. Мень А. История религии. В поисках Пути, Истины и Жизни: В 7 т. — М., 1991–1994.
14. Оно С., Вудард У. Сингоизм: Древняя религия Японии. — «София», 2007.

15. Петрик В. М., Ліхтенштейн Є. В. Новітні та нетрадиційні релігії, містичні рухи у суспільно-політичній сфері України: монографія. Навч. посібник. – К.: Вид-во Європейського університету, 2002. – 331 с.
16. Религиозные традиции мира. В двух томах. – М.: Крон-Пресс, 1996.
17. Родионов М.А. Ислам классический. – СПб.: Азбука-классика, Петербургское Востоковедение, 2008.
18. Элиаде М. Священные тексты народов мира. – М.: КРОН-ПРЕСС, 1998. – 624 с.
19. Эрикер К. Буддизм. – М., 2000.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Дступне випробування для вступників освітнього ступеня доктор філософії зі спеціальності 031 «Релігієзнавство» на основі ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) проводиться в усній формі.

Бал вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за розкриття 3 питань білету. Максимальна оцінка, яку може отримати вступник - 100 балів. Критерії оцінювання знань вступників за результатами вступного випробування за національною шкалою наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань вступників

Підсумковий бал за результатами вступного випробування	Підсумкова оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання знань вступника
91–100	Відмінно	Високий рівень теоретичної підготовки, вміння аналізувати проблему, логічно та послідовно викладати свою думку, роблячи науково–коректні висновки.
76–90,9	Добре	У цілому високий рівень теоретичної підготовки, вміння застосовувати отримані знання при вирішенні конкретного завдання або проблеми, логічно та послідовно викласти фактичний матеріал, зробити порівняно аргументовані висновки.
61–75,9	Задовільно	Певна теоретична підготовка, вміння проаналізувати поставлену проблему, та логічно і послідовно викласти фактичний матеріал, зробити відповідні висновки.
0–60,9	Незадовільно	Невисока теоретична підготовка, здатність лише деякою мірою проаналізувати поставлену проблему та логічно і послідовно викласти фактичний матеріал, зробити фрагментарні висновки.

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань вступного випробування складає 61 бал і більше за 100-бальною шкалою оцінювання.

Якщо підсумковий бал за результатами вступного випробування вступника становить менше 61 бала, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Складаючи вступне випробування, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності¹.

Окреслимо його основні складові:

Виконувати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших вступників.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються у рамках вступного випробування для оцінювання знань вступників.

¹ Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Острозька академія» / https://www.oa.edu.ua/ua/info/kodeks_akademichnoj_dobrochesnosti